

РЕСПУБЛИКА БУРЯТИЯ

БУРЯАД УЛАСАЙ

ЗАКОН

ХУУЛИ

**«Буряад Уласай Толгойлогшын һунгалта тухай» гэхэн
Буряад Уласай Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай**

*Буряад Уласай Арадай Хурал
2025 оной сентябрийн 30-да
баталан абая*

1-дэхи статья

«Буряад Уласай Толгойлогшын һунгалта тухай» гэхэн 2012 оной юниин 27-ой № 2740-IV Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулида шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2012, № 7 (160), I хуби, № 12 (165); 2013, № 4 – 5 (169 – 170), I хуби, № 11 (176), I хуби; 2014, № 1 – 2 (178 – 179), № 5 (182); 2017, № 3, I хуби, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 2012, юниин 28, декабрийн 25; 2013, майн 14, ноябрийн 21; 2014, мартын 14, майн 13, октябрийн 10, ноябрийн 18; 2015, майн 19, декабрийн 25; 2016, мартын 11, июлиин 8; 2017, юниин 16; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябрийн 15; 2014, мартын 12, майн 8, октябрийн 9, ноябрийн 17; 2015, майн 5, декабрийн 18; 2016, мартын 9, июлиин 4; 2017, мартын 10, юниин 6; 2018, мартын 15, ноябрийн 14; 2019, мартын 12; 2020, мартын 14, июлиин 15, сентябрийн 28; 2021, майн 5, июлиин 7, октябрийн 8; 2022, мартын 11, майн 4; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2022, октябрийн 5; 2023, мартын 6, майн 2, июлиин 10, ноябрийн 24; 2024, апрелиин 1, июлиин 9) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 7-дохи статьягай 3-дахи хубида «гүйсэдхэхы засагай зургаануудай» гэхэн үгэнүүдые «гүйсэдхэхы зургаануудай» гэжэ хэлгэхэ;

2) 8-дахи статьяда:

а) удаадахи удхатай 3.1-дэхи хуби нэмэхэ:

«3.1. Эрхэтэдэй, тэдэнэй нэгэдэлнүүдэй, бусад эмхинүүдэй ба тэдэнэй тушаалта нюурнуудай хандалгануудые, тэрэ тоодо гомдолнуудые «Оросой Холбоото Уласай эрхэтэдэй һунгуулиин эрхэнүүдэй ба бүгэдын һанал хуряалгада хабаадаха эрхын гол лаб найдуулганууд тухай» гэхэн Холбоото уласай хуулиин 28.1-дэхи статьягаар тогтоогдоһон гуримаар хууляар тогтоогдоһон эрхэ мэдэлэй ёһоор һунгуулиин комиссинууд хаража үзэдэг.»;

б) 8.1-дэхи хубида «гүрэнэй засагай» гэхэн үгэнүүдые хаһаха;

в) удаадахи удхатай 12-дохи хуби нэмэхэ:

«12. Оросой холбоото Уласай хүн зон тухай мэдээнүүдтэй холбоото уласай ниитэ нэгэн мэдээсэлэй бүридхэлдэ байһан мэдээнүүд «Оросой Холбоото Уласай хүн зон тухай мэдээнүүдтэй холбоото уласай ниитэ нэгэн мэдээсэлэй бүридхэл тухай» гэхэн 2020 оной июниин 8-ай № 168-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор хунгуулийн комиссинуудта хунгалта тухай Оросой Холбоото Уласай хууляар хараалагдаһан бүрин этигэмжэнүүдые бээлүүлхэ зорилгоор хэрэглэхынь тула үгтэдэг.»;

3) 15-дахи статьяда:

а) 9-дэхи пунктда «гүйсэдхэхы засагай зургаануудай» гэхэн үгэнүүдые «гүйсэдхэхы зургаануудай» гэжэ хэлгэхэ;

б) 17-дохи пунктда «гүйсэдхэхы засагай зургаанаар» гэхэн үгэнүүдые «гүйсэдхэхы зургаанаар» гэжэ хэлгэхэ;

в) 18-дахи пунктда «хунгалта эмхидхэгшэдые ба хунгагшэдые хургалга» гэхэн үгэнүүдые «хунгагшадай эрхэ хуулийн соёл дээшэлүүлгэ, хунгалта эмхидхэгшэдые ба хунгуулийн ябасын бусад хабаадагшэдые хургалга» гэжэ хэлгэхэ;

4) 16-дахи статьягай 1-дэхи хубийн 5-дахи пунктда «гүйсэдхэхы засагай зургаануудай» гэхэн үгэнүүдые «гүйсэдхэхы зургаануудай» гэжэ хэлгэхэ;

5) 39-дэхи статьягай 5-дахи хубида «гүйсэдхэхы засагай зургаан» гэхэн үгэнүүдые «гүйсэдхэхы зургаан» гэжэ хэлгэхэ;

6) 48-дахи статьяда:

а) 1-дэхи хубида «ба хунгалта эмхидхэгшэдые хургалгаар» гэхэн үгэнүүдые «, хунгалта эмхидхэгшэдые ба хунгуулийн ябасын бусад хабаадагшэдые хургалгаар» гэжэ хэлгэхэ;

б) 3-дахи хубиёе удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«3. Буряад Уласай Толгойлогшын хунгалта бэлдэлгэдэ ба үнгэргэлгэдэ, оньһожоруулгын хэрэгсэлнүүдые ашаглалгада ба хүгжөөлгэдэ, хунгагшадай эрхэ хуулийн соёл дээшэлүүлгэдэ, хунгалта эмхидхэгшэдые ба хунгуулийн ябасын бусад хабаадагшэдые хургалгада, хунгуулийн комиссинуудай ажаябуулга хангалгада Буряад уласай хунгуулийн комиссида, бусад доодо шатын хунгуулийн комиссинуудта уласай бюджетһээ үгтэһэн мүнгэнэй тоосооной дансануудые нээлгын ба эрхилэлгын, тоо бүридхэлгын, тоосолгын ба эльгээлгын гуримыёе Буряад Уласай хунгуулийн комисси Буряад Уластахи Оросой Холбоото Уласай Түб банкын газар дэбисхэрэй эмхи зургаантай зүбшэн тогтоодог. Мүнгэн тоолон гаргалгын ба хадагаламжын туһа хангамжа бээлүүлдэг Оросой Холбоото Уласай Түб банкын эмхи зургаанда Буряад Уласай хунгуулийн комиссийн нээһэн тоосооной дансада эльгээгдэдэг, харин Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ тэрэнэй үгы ушарта – «Оросой Сбербанк» гэхэн хуби ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмэй халбариды.

Газар дэбисхэрэй хунгуулийн комиссинуудта мүнгэн банкын тоосооной дансын хэлсээндэ заагдаһан хунгуулийн комиссинуудай «Оросой Сбербанк» гэхэн хуби ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмэй тиймэ мүнгэ ашаглалгын хойноһоо хиналта бээлүүлхэ зорилгоор Буряад Уласай хунгуулийн

комиссиин тоосооной дансаар хэһэн үйлэнүүд тухай мэдээнүүдые үгэлгыг зүбшөөхэ тухай эрилтэ хараалһан «Оросой Сбербанк» гэхэн хуви ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмэй һалбаринуудта заагдаһан һунгуулийн комиссинуудай нээһэн тоосооной дансануудта эльгээгдэдэг.

«Оросой Сбербанк» гэхэн хуви ниилүүлһэн нээмэл бүлгэмэй һалбаринууд Буряад Уласай Һунгуулийн комиссида заагдаһан урьһаламжын эмхиин ба Буряад Уласай Һунгуулийн комиссиин хоорондохи хэлсээнэй ёһоор доодо шатын Һунгуулийн комиссинуудта нээһэн тоосооной дансануудаар ябуулганууд тухай мэдээнүүдые тушаадаг.»;

в) 6-дахи хувиин 7-дохи пунктда «ба һунгалта эмхидхэгшэдые һургалга» гэхэн үгэнүүдые «, һунгалта эмхидхэгшэдые ба һунгуулийн ябасын бусад хабаадагшэдые һургалга» гэжэ һэлгэхэ;

7) 50-дахи статьяда:

а) 2-дохи хубида удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Дэбжүүлэгдэгшын Һунгуулийн тусхай тоосооной данса өөрын байлтагүйгөөр (зайһаа) нээгдэжэ болохо.»;

б) 11-дэхи хувиин удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«11. Һунгуулийн тусхай тоосооной дансануудые нээлгын, эрхилэлгын ба хаалгын гуримые Буряад Уласай Һунгуулийн комисси Буряад Уластахи Оросой Холбоото Уласай Түб банкын газар дэбисхэрэй эмхи зургаантай зүбшэн тогтоодог. Заагдаһан гуримаар Һунгуулийн тусхай тоосооной дансануудые өөрын байлтагүйгөөр (зайһаа) нээлгын, эрхилэлгын ба хаалгын онсолигууд тогтоогдодог. Һунгуулийн жасануудай мүнгэнэй оролго ба тэрэ тоодо үйлэ ябуулга бүхэнөөр энэ мүнгэ гаргашалга тухай бүридхэлэй ба тоосооной гурим ба түхэлнүүдые Буряад Уласай Һунгуулийн комисси тогтоодог.»;

8) 58-дахи статьяда:

а) 11-дэхи хубида удаадахи удхатай мэдүүлэл нэмэхэ: «Хэрбээ һунгагшын муудаһан Һунгуулийн бюллетениин орондо тэрээндэ шэные үгэхэ гуйлтатайгаар дахин хандаа һаань, тиимэ Һунгуулийн бюллетень үгэхэ тухай шийдхэбэриие харьяата газарай Һунгуулийн комисси абадаг.»;

б) удаадахи удхатай 18.1-дэхи хуви нэмэхэ:

«18.1. Буряад Уласай Толгойлогшын һунгалта үнгэргэхэдэ, сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэгдэжэ болохо. Сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэхэдэ, саарһан дээрэ бүтээгдэһэн Һунгуулийн бюллетеньгүүдые хэрэглэн, дуугаа үгэхэ арга боломжо хангагдаха ёһотой. «Оросой Холбоото Уласай эрхэтэдэй Һунгуулийн эрхэнүүдэй болон бүгэдын һанал хуряалгада хабаадаха эрхын гол лаб найдуулганууд тухай» гэхэн Холбоото уласай хуулийн ёһоор сахим дуугаа үгэлгэ үнгэргэхэ тухай шийдхэбэриие Оросой Холбоото Уласай Түб Һунгуулийн комисси гү, али тэрэнэй даалгабаряар Буряад Уласай Һунгуулийн комисси абадаг. Сахим дуугаа үгэлгын, һунгагшадай дуунуудые тоололгын, дуугаа үгэлгын дүнгүүдые тогтоолгын ба сахим дуугаа үгэлгын дүнгүүдые хараада абан, Буряад Уласай Толгойлогшын һунгалтын дүнгүүдые тодорхойлолгын гуримые Оросой Холбоото Уласай Түб Һунгуулийн комисси гү, али тэрэнэй даалгабаряар Буряад Уласай Һунгуулийн комисси тогтоодог.»;

9) 58.1-дэхи статьяда:

а) удаадахи удхатай 10.1-дэхи хуби нэмэхэ:

«10.1. Хэрбээ Буряад Уласай дэбисхэртэ нэгэ доро зайһаа сахим дуугаа үгэлгын ба сахим дуугаа үгэлгын үнгэргэгдөө һаа, зайһаа сахим дуугаа үгэлгын гуримаар сахим дуугаа үгэлгын дүнгүүд зайһаа сахим дуугаа үгэлгын дүнгүүдтэ тоодо абтадаг гэжэ хараалагдажа болохо.»;

б) 13-дахи хубиин дүрбэдэхи мэдүүлэлые хаһаха;

10) 69-дэхи статьягай 1-дэхи хубида «гүрэнэй засагай» гэхэн үгэнүүдые хаһаха.

2-дохи статья

1. Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрэй удаа хүсэндөө орохо.

2. «Буряад Уласай Толгойлогшын һунгалта тухай» гэхэн 2012 оной юниин 27-ой № 2740-IV Буряад Уласай Хуулиин 50-дахи статьягай 2-дохи ба 11-дэхи хубинуудай, 58-дахи статьягай 11-дэхи ба 18.1-дэхи хубинуудай (тус Хуулиин найруулгаар) дүримүүд 2026 оной январин 1-эй удаа тогтоогдоһон Буряад Уласай Толгойлогшын һунгалта үнгэргэхэ ушарһаа бии болоһон хуулита харилсаануудта хэрэглэгдэхэ.

Буряад Уласай Толгойлогшо

А.С. ЦЫДЕНОВ

Улаан-Үдэ хото
2025 оной октябриин 9

№ 1167-VII